

РЕШЕНИЕ

№ 4761

гр. София, 24.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 110-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРГАРИТА Д. Д.

при участието на секретаря ЕВЕЛИНА Б. БОРИСОВА
като разгледа докладваното от МАРГАРИТА Д. Д. Административно
наказателно дело № 20231110201907 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК, във вр. с чл.72, ал.4 от ЗМВР.

Образувано е по подадена жалба от Е. П. Б., ЕГН *****,
чрез адв.Т. Ч. от САК, срещу Заповед за задържане на лице с рег.
№3384зз-45/11.01.2023 г., издадена от полицейски орган: Р. Й. К.,
заемащ длъжността „младши инспектор при 09 РУ-СДВР“, с която на
основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, е наложена принудителна
административна мярка „задържане за срок от 24 часа“.

Жалбоподателят навежда доводи за незаконосъобразност на процесната заповед, поради издаването ѝ при съществени нарушения на процесуалните правила, изразяващи се в липса на словесно посочване на престъплението и на досъдебното производство, по което е бил задържан. Счита, че горното е довело до нарушаване правото му на защитата, тъй като само по дадената цифрова квалификация на престъплението, не може да разбере за какво престъпление е задържан къде го е извършил, още повече, че страда

от тежко психическо заболяване, установено с експертно решение на ТЕЛК.

Оспорва процесната заповед и като издадена в противоречие с материалния закон, изразяващо се в липса на цитираното в самата заповед основание за задържане по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР. Сочи, че от мотивите за издаването на заповедта не се установява жалбоподателят да е бил заварен при приготвяне, опит или непосредствено след извършване на престъплението, а от протокола за обиск – у него да са били открити вещи, забранени от закона, или следи, които да го свързват с извършване на престъплението. В тази връзка твърди, че по делото не са представени доказателства на какво основание жалбоподателят е възприет като извършител на деянието кражба /липсва сигнал или жалба относно авторството на деянието/, а още по-малко какво е наложило приложението на крайната мярка задържане за срок до 24 часа, вместо да му бъде връчена призовка за разпит в качеството на свидетел или снети сведения от полицейски служител. Навежда доводи, че по делото липсва и друг документ, издаден от полицейски орган, към който да има изрично препращане в оспорената заповед, поради което да се възприемат като мотиви на акта.

Навежда доводи, че процесната заповед е издадена при превратно упражняване на власт, при нарушаване правото на свобода и сигурност, както и правото на свободно придвижване, поради което същата се явява издадена и в противоречие с целта на закона.

Жалбоподателят не се явява и не се представлява в съдебно заседание. В допълнително представени писмени бележки, процесуалният му представител – адв.Ч. от САК, моли съда да отмени издадената заповед като незаконосъобразна, на наведените в жалбата основания.

Претендира присъждане на направени разноски на основание чл.38, ал.2 от ЗА, представляващи адвокатско възнаграждение за

безплатно оказаната правна помощ на жалбоподателя в минималния размер от 800 лева, предвиден в разпоредбата на чл.8, ал.1 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Ответната страна по жалбата – Р. Й. К., чрез надлежно упълномощения си процесуален представител – юрк.Б.Стр., моли съда да постанови решение, с което да потвърди процесната заповед, като правилна и законосъобразна.

Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на СДВР. Прави възражение за прекомерност на претендираното от жалбоподателя адвокатско възнаграждение в случай, че същото надвишава нормативно определения минимум.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и извърши служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл.146 от АПК, въз основа на събраните по делото писмени доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Жалбата е подадена в срок, от легитимирано лице, срещу годен за обжалване административен акт, поради което е процесуално допустима, а разгледана по същество, е и основателна по следните съображения:

Със заповед за задържане на лице №338зз-45/11.01.2023 г., издадена от Р. Й. К. – младши инспектор при 09 РУ-СДВР, жалбоподателят Е. П. Б. е задържан на 11.01.2023 г. в 18:10 часа, за срок от 24 часа в помещение за временно задържане на 09 РУ-СДВР, и е освободен на 12.01.2023 г. в 13:50 часа. Като правно основание за издаване на заповедта е посочена разпоредбата на чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, а като фактическо – данни за извършено престъпление чл.194 – кражба, от магазин Дайхман от 10.01.2023 г.

От събраните по делото писмени доказателства – процесната заповед, протокол за личен обиск на лице, декларация за уведомяване

на задържан за правата му, фиш за СМП, находящите се материали по образувано досъдебно производство №3384 ЗМ-77/2023 г. по описа на 09 РУ-СДВР, пр.пр. №9094/2023 г. по описа на СРП, става ясно, че с Постановление на СРП е образувано на 27.02.2023 г. досъдебно производство за това, че на 10.01.2023 г., около 18:00 часа, в гр.София, бул.“Царица Йоанна“ №72, от магазин „Дайхман“, са отнети чужди движими вещи – 2 броя спортни чантички, а на 11.01.2023 г. е направен опит да бъде отнета чужда движима вещ – маратонки, от владението на Анг.Цв.Вл., без нейно съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои, като второто деяние е останало недовършено по независещи от дееца причини – престъпление по чл.194, ал.1, във вр. с чл.26, ал.1 от НК. В хода на разследването, на местопроизшествието на 11.01.2023 г. е установен и задържан като извършител на деянието - жалбоподателят Б.. По отношение на извършителя на деянието е назначена КСППЕ, съгласно която Б. боледува от ***. Обусловеното от заболяването психично състояние на Б., не му позволява да възприема фактите, които имат значение за делото и да дава достоверни показания, поради което той не е могъл да разбира свойството и значението на извършеното и да ръководи постъпките си към момента на деянието. Предвид нуждата от провеждане на непрекъснато невролептично лечение, Б. е настанен на лечение по 33 в ДПБ „***“. С Постановление от 20.07.2023 г. на СРП, наказателното производство по образуваното досъдебно производство за престъпление по чл.194, ал.1, във вр. с чл.26, ал.1 от НК, е прекратено на основание чл.24, ал.1, т.1, във вр. с чл.33, ал.1 от НК.

С оглед на така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Обжалваната заповед е издадена от полицейски орган по смисъла на чл.57 от ЗМВР, видно от представеното удостоверение с рег. №513000-46339/10.07.2023 г., в кръга на предоставената му съгласно чл.72, ал.1 от ЗМВР компетентност, при спазване на изискванията за

форма и съдържание, предвидени в чл.74, ал.1 и ал.2 от ЗМВР, но в нарушение на закона и неговата цел.

Разпоредбата на чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР овластява полицейските органи да задържат лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Действително за прилагането на тази принудителна административна мярка не се изискват категорични доказателства, установяващи участието на лицето в престъпен акт. Достатъчно е наличието на данни, обосноваващи предположението, че има вероятност лицето да е извършител на престъпление или да е съпричастно към него. При все това, дори и да са налице данни, които дават основание да се предположи, че задържаното лице може да е съпричастно към определено престъпление, предприетата спрямо него мярка трябва е обоснована и съразмерна с целта на закона.

Задържането е принудителна административна мярка по смисъла на чл.22 от ЗАНН, която е предназначена да предотврати и преустанови извършването на противоправно деяние, както и да предотврати и отстрани вредните последици от него. Целта на мярката по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР не е да се наложи наказание за установено по категоричен начин престъпление, а да се попречи на уличения да се укрие или да извърши друго престъпление, или да осуети наказателно преследване чрез заличаване или укриване на улики и/или лица или други действия, пречещи на работата на разследващите органи. В случая не е ясно защо жалбоподателят е задържан и с какво неговото задържане е допринесло за постигане на преследваната от закона цел. Безспорно в хипотезите на чл.72, ал.1, т.1-7 от ЗМВР, полицейският орган действа в условията на оперативна самостоятелност, но това не означава, че е освободен от задължението да обоснове необходимостта от задържането на лицето. Правомощията на органите на МВР да задържат за срок от 24 часа се упражняват само когато резултатът не може да бъде постигнат без прилагането на тази принудителна мярка, което в случая не е така.

В случая полицейският орган не е посочил осъществилите се факти, които са обосновали необходимостта от прилагането на принудителната административна мярка по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, което е нарушение на чл.59, ал.2, т.4 от АПК и основание за отмяна по чл.146, т.3 от АПК. Мотивите, които следва да изложи полицейския орган, трябва задължително да са съобразени с естеството на административния акт и по ясен и недвусмислен начин да съдържат съображенията на компетентния административен орган, който е издал акта, така че да дадат реалната възможност на лицето, чиито права са засегнати от акта, да се запознае с основанията за издаването му, за да се защити по фактите, съответно да се реализира съдебен контрол относно законосъобразността задържането. Заповедта не препраща и към друг съставен служебно в производството документ, който евентуално да съдържа посочване на фактическите основания за издаването ѝ. Съгласно ТР №16/31.03.1975 г. на ОСГК на ВС, ако административният акт е издаден на основание на надлежно служебно съставени подготвителни документи, изложените в тях съображения са такива и за издаването на самия акт, т. е. негови мотиви. Съгласно даденото тълкуване в т.4 от ТРешение №1/18.04.2006 г. по ад. №1/2006 г. на ВАС, задължението за мотивиране на административните актове е залегнало и в чл.59, ал.1 от АПК. То е прокарано постепенно в съдебната практика и утвърдено с приемането на ППВС №4/1976 г., т.7; ТРешение №16/1975 г. на ОСГК на ВС и ТРешение №4/2004 г. на ОС на ВАС. При тези факти, не се установява наличието на хипотезата на чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, посочена като правно основание за издаването на заповедта, тъй като приложената административна преписка не съдържа каквито да е било данни за съпричастност на задържаното лице към извършването на престъпление. По делото липсват данни жалбоподателят да се е укривал или да е възпрепятствал по някакъв начин действията на полицейските органи, които да налагат ограничаване на личната му

свобода за извършване на неотложни оперативно-издирвателни мероприятия. Налице са данни за образувано наказателно производство за извършено продължавано престъпление, което е прекратено поради невменяемост на жалбоподателя, както и такива, че още при задържането жалбоподателят е уведомил полицейския орган за наличие на психично заболяване, за което е бил извършен медицински преглед. Следователно процесната ПАМ е наложена в противоречие на целта на закона и принципа на съразмерност, регламентиран в чл.6 от АПК, който задължава административният орган да упражнява правомощията си по разумен начин, добросъвестно и справедливо, като с издадения акт не се допуска засягане на правата и законните интереси на гражданите в по-голяма степен от най-необходимото за постигане на законната цел. В случая заповедта превишава целта на закона, тъй като разкриването и предотвратяването на предполагаемото престъпно деяние не е налагало необходимостта от задържането на лицето, и съставлява акт на неоснователна принуда спрямо него.

В този смисъл, посочените в акта фактически обстоятелства не съответстват на материалноправните предпоставки по чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР и полицейският орган не е следвало да прилага процесната ПАМ, която се явява необоснована и непропорционална. В нарушение на закона, в издадената заповед не е посочено и какво е самото фактическо основание за издаване на заповедта, доколкото като такова са посочени само конкретни разпоредби от особената част на НК, но по никакъв начин не са описани фактите, които очертават конкретно извършени действия от жалбоподателя, осъществяващи изпълнителното деяние на посоченото престъпление и то при условията на продължавано престъпление. Поради това обжалваната заповед е незаконосъобразна, като противоречаща на материалния закон и на целта на закона и следва да бъде отменена на това основание.

С оглед на изхода от делото и на основание чл.143, ал.1 от АПК жалбоподателят има право на сторените от него разноски по делото, а именно: претендираното в минимален размер адвокатско възнаграждение за един адвокат, който е предоставил на жалбоподателя безплатна правна помощ в настоящото производство на основание чл.38, ал.2 от ЗА. Искането е основателно. В приложения по делото договор за правна защита и съдействие е посочено, че е предоставена безплатна правна помощ на жалбоподателя. В тези случаи, доколкото ответната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение, което се определя от съда в размер не по-нисък от предвидения в наредбата по чл.36, ал.2 от ЗА и осъжда другата страна да го заплати. На адв.Ч. от САК следва да се присъди адвокатско възнаграждение в минимален размер от 750 лева за осъществената безплатна правна помощ на жалбоподателя на основание чл.8, ал.2, т.3 от Наредба №1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, с оглед направеното възражение за прекомерност от ответната страна на претендираното такова в размер на 800 лева.

Водим от горните мотиви и на основание чл.172, ал.2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по подадена жалба от **Е. П. Б., ЕГН *******, чрез **адв.Т. Ч. от САК**, Заповед за задържане на лице с рег.№3384зз-45/11.01.2023 г., издадена от полицейски орган: **Р. Й. К.**, заемащ длъжността „младши инспектор при 09 РУ-СДВР“, с която на основание чл.72, ал.1, т.1 от ЗМВР, е наложена принудителна административна мярка „задържане за срок от 24 часа“.

ОСЪЖДА СТОЛИЧНА ДИРЕКЦИЯ НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ към Министерство на вътрешните работи, да заплати на основание чл.38, ал.2 от ЗА на **адв.Т. Ч. от САК**, с адрес на

осъществяване на дейността: гр.София, ул.***, сумата от **750 лева /седемстотин и петдесет лева/**, представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна правна помощ от един адвокат на жалбоподателя в настоящото производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Административен съд София-град, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____